

Zápis
z 24. schůze výboru pro sociální politiku
konané dne 26. února 2009

Schůzi výboru zahájil předseda výboru Zdeněk Škromach v 11.10 hodin. V úvodu dal hlasovat o písemně předloženém návrhu pozvánky na 24. schůzi. Pro program schůze se vyslovilo 14 poslanců, návrh byl přijat.

V prvním bodě Sdělení předsedy upozornil na písemný podklad, který byl poslancům rozdán. Zároveň přivítal novou poslankyni zvolenou do výboru pro sociální politiku poslankyni Zuzanu Brzobohatou, která je původem z jižní Moravy. V rámci Sdělení předsedy rovněž upozornil na skutečnost, že příští výjezdní zasedání by bylo do Plzeňského kraje a je organizováno poslankyní Ivanou Levou.

Dalším projednávaným bodem byl bod Sdělení předsedů podvýborů. Posl. Molendová – předsedkyně podvýboru pro zdravotně postižené a sociálně vyloučené skupiny uvedla, že podvýbor zasedal předchozí den a zabýval se zákonem o sociálních službách. Diskutována byla především otázka rozdělení platby v I. stupni postižení, kdy částka 2000 Kč by měla být rozčleněna na 800 Kč v hotovosti a 1200 Kč formou poukázek či OK systémem či jinou platební formou. Zároveň upozornila na připravované setkání k rómské problematice.

Posl. Lesenská jako předsedkyně podvýboru pro investice v sociální oblasti uvedla, že podvýbor plánuje své jednání až před prázdninami a to k plánovaným investicím ve státním rozpočtu.

Na závěr projednávání tohoto bodu bylo přijato **usnesení č. 113**, ve kterém výbor vzal na vědomí Sdělení předsedů podvýborů. Pro usnesení hlasovali poslanci: Jeník, Krajíček, Molendová, Hovorka, Kafka, Páralová, Škromach, Opálka, Mazuchová, Lesenská, Čurdová, Mertinová, Brzobohatá, Levá.

Dalším projednávaným bodem byl vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (sněm. tisk 659).

Předseda výboru uvítal místopředsedu vlády a ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase. Ministr Nečas se omluvil ze zdržení a ujal se uvedení předkládací zprávy k návrhu zákona. V úvodu upozornil na značný růst výdajů v oblasti sociálních služeb. V r. 2007 to bylo 14 mld., v r. 2008 18 mld. Základní analýzy ukazují na značný tlak především na příspěvek na péči v I. stupni. Zákon o sociálních službách počítá s rozvojem terénních sociálních služeb a již vybudovaného systému sociálních služeb i s poskytováním tzv. neformální péče blízkými příbuznými. Ministr upozornil rovněž na potřebu zvýšení příspěvku ve stupni IV. Úprava příspěvků ve stupních IV. je důležitá, aby byla provázána s úpravou stupně I. Jinak by opět došlo k eskalaci nákladů. Návrh rovněž přináší jisté řešení situace dětí s metabolickými poruchami, zde návrh je velmi vstřícný tím, že umožňuje kombinaci příspěvků. Návrh rovněž zpřesňuje a vymezuje obsah a rozsah kontrol. Přináší liberálnější úpravu v oblasti plnění registračního procesu, především v otázce formálního plnění vzdělanostních standardů, které byly v původním návrhu příliš přísné.

Zpravodaj výboru posl. Petruš upozornil, že návrh je veden i tlakem na stabilizaci veřejných rozpočtů. Nicméně se domnívá, že snížení příspěvků může zhoršit situaci rodin s postiženými. Příspěvek pokládá za adekvátní v současné době. Snížování je proti smyslu zákona, které právě umožňovalo svobodnou volbu postiženého.

V závěru zpravodajské zprávy provedl posl. Petruš setřídění předložených pozměňovacích návrhů, které byly písemně rozdaný poslancům. S odkazem na rozdaný písemný materiál posl. Petruš stáhnul svůj návrh pod č. 1 a pod č. 13.

Posl. Škromach otevřel obecnou rozpravu, upozornil, že pro hlasování došlo k vypárování mezi posl. Dimitrovem a Kvapilem.

V obecné rozpravě především se diskutovala otázka se zavedením OK systému pro cílené používání části vyplácených dávek v I. stupni pro realizaci sociálních služeb.

Posl. Škromach upozornil na nesouhlasné stanovisko Svazu měst a obcí, především pro organizační a finanční náročnost připravovaného opatření.

Posl. Opálka upozornil na bohatou rozpravu, která proběhla na toto téma v předchozím dni na podvýboru. Upozornil, že nyní se sahá na to, co již bylo přidáno. Upozornil rovněž na potřebu komunitního plánování, které by řešilo otázku absence sociálních služeb v odlehlejších oblastech České republiky.

Posl. Molendová shrnula debatu z podvýboru s tím, že šlo především o diskutované rozdělení výplaty v I. stupni – 800 Kč v hotovosti a 1200 Kč buď systémem poukázek, karet nebo OK systémem. Upozornila rovněž, že byla diskutována dostupnost sociálních služeb.

Dále vystoupil posl. Kafka s několika poznámkami. Doporučil, aby v systému výplaty poukázek byla pokud možno konkurence, která by umožňovala zvolit si vhodnou alternativu.

Posl. Škromach shrnul, že se domnívá, že nejméně podpory z navrhovaných forem má OK systém, poukázky jsou jako druhá možnost. Nejvíce perspektivní se jeví jako zachování původního modelu.

Ministr Nečas vysvětlil důvody proč byl vybrán OK systém, jde především o skutečnost, že v případě výběrového řízení by nebylo možné systém vůbec rozjet kvůli výhradám firem, které by nevyhrály. Upozornil, že kombinovaný systém výplaty částky v I. stupni by mohl stimulovat vznik nových terénních služeb.

V další rozpravě vystoupili posl. Opálka, Kafka, Hovorka, Škromach a pan Žárský. Diskutovány byly výhody a nevýhody rozdělení výplaty v I. stupni a jejich možný dopad na klienty a realizaci sociálních služeb.

Dále předseda výboru navrhl, aby bylo uděleno jedním hlasováním slovo vystupujícím hostům. Požádal o stručné slovo v rozsahu 2 až 3 minut. Pro návrh udělit slovo hostům se vyslovilo 14 poslanců.

Jako první vystoupil místopředseda Národní rady zdravotně postižených, který upozornil, že předkládaný návrh na rozdělení v I. stupni jde proti smyslu zákona a počítá s nepoctivým chováním občanů. Upozornil, že jakákoli instituce je obvykle silnější než občan, protože občan je nejvhodnější poskytovatel. Upozornil na značnou nákladnost sociálních služeb a proti neformální péči.

Dále vystoupila senátorka Müllerová, která uvedla, že vlivem poklesl zájem o sociální služby, což má negativní dopad na poskytovatele.

Dále vystoupil pan Závíšek ze Sdružení pro ochranu mentálně postižených. Pochválil Ministerstvo práce a sociálních věcí za předložený návrh, který je přínosem do sociální oblasti. Upozornil, že je chyba, že zákon dává prostředky zcela plošně. Rovněž upozornil na neuspokojivé podmínky v pobytových zařízeních.

Posl. Kafka upozornil, že tzv. LDN jsou zařízení zdravotnická a nelze tuto otázku zcela zevšeobecnovat.

Dále vystoupil dr. J. Schlanger z Odborového svazu zaměstnanců ve zdravotnictví a sociální oblasti. Upozornil na problémy v oblasti dotací.

Dr. Hutař z Národní rady osob se zdravotním postižením vyslovil nesouhlas s návrhem, který umožní kombinovanou výplatu v I. stupni.

Dále vystoupil Šlesinger, ze Svazu měst a obcí, který upozornil, že kombinovaná výplata bude obrovské administrativní a finanční zatížení pro obce.

V další rozpravě vystoupil ministr Nečas, který upozornil, že částka není myšlena jako příspěvek do rodinných úspor, ale měla by stimulovat rozvoj sociálních služeb. Může mít naprosto zásadní úlohu v budoucnu.

Předseda výboru otevřel podrobnou rozpravu. Bylo doporučeno, aby byly předloženy jednotlivé pozměňovací návrhy a potom byl bod přerušen.

V rámci podrobné rozpravy předseda výboru přednesl návrh na usnesení, ve kterém výbor žádá ministryni aby zvažila možnost řešit zvláštním zákonem problematiku péče o mentálně postižené. Tento návrh byl přijat 14 poslanci. O **usnesení č. 114** hlasovali poslanci: Jeník, Krajíček, Molendová, Hovorka, Kafka, Páralová, Škromach, Opálka, Mazuchová, Lesenská, Čurdová, Mertinová, Brzobohatá, Levá.

V další rozpravě, ve které vystoupili poslanci Opálka, Škromach, Molendová, Kafka, Petřů bylo doporučeno, aby bod byl přerušen s tím, že Ministerstvo předloží písemné stanovisko výboru.

Předseda výboru doporučil přerušení tohoto bodu do příští schůze výboru, tedy 4. 3. 2009. Pro návrh **usnesení č. 115** se vyslovilo 14 poslanců. O usnesení hlasovali poslanci: Jeník, Krajíček, Molendová, Hovorka, Kafka, Páralová, Škromach, Opálka, Mazuchová, Lesenská, Čurdová, Mertinová, Brzobohatá, Levá.

Dopolední část jednání výboru skončila ve 13.45 hodin.

24. schůze výboru pokračovala jednáním na Ministerstvu práce a sociálních věcí. V úvodu přivítal místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí P. Nečas poslance v budově Ministerstva práce a sociálních věcí, Karlovo nám. 1.

Organizační změny byly vyvolány potřebou přizpůsobit se spíše západnímu modelu státní správy. Ministr Nečas provedl srovnání s některými západními státy, které např. používají funkci

státního tajemníka jako nejvyššího nepolitického úředníka, který zůstává při politických změnách. Jde o model, který je aplikován např. v Holandsku. Zde existuje jeden státní tajemník, který zůstává a dále jsou politicky jmenováni náměstci.

Ministr Nečas vysvětlil vertikální strukturu ministerstva. Podstatnou změnou bylo snížení sekcí na počet 7. Je to především sekce prezidiální, která má nejbližší ministrovi a řídí oddělení kanceláře ministra, lidských zdrojů, oddělení analýz a statistik. Dále je sekce sociální a rodinné politiky, která zahrnuje dálkové systémy, posudkové služby, sociální pojištění, sociální služby. Další je sekce politiky zaměstnanosti a trhu práce, sekce ekonomické a další sekce. V rámci interního auditu, který měl připravit podmínky pro reorganizaci ministerstva byl snížen počet odborů z 27 na 17 a počet oddělení z 86 na 70. Ubylo přibližně 20 ředitelů odborů.

Ministr představil jednotlivé náměstky a to státního tajemníka náměstka ministra JUDr. Petra Šimerku, náměstka ministra pro sociální služby, veřejnou správu a sociálně právní ochranu Mariána Hoška, náměstka ministra pro rozpočet a majetek, náměstka ministra pro evropské záležitosti Michala Sedláčka. Dále představil jednotlivé vrchní ředitele odborů.

V obsazení, které bylo představeno poslancům se schází kolegium z ministerstva přibližně jednou za 2 měsíce vždy první čtvrtek v měsíci. Kromě samotného ministerstva spadá pod úřad 77 samostatných organizačních složek státu. Jde především o úřady práce, které mají formální samostatnost.

V rozpravě vystoupila posl. Z. Brzobohatá s dotazem, zda při reorganizaci ministerstva se vycházelo ze zmíněného auditu. Ministr Nečas připustil, že z auditu se vychází, nicméně dopady nebyly tak drastické jak byly navrženy.

Ministr dále uvedl, že v důsledku zamýšlených reorganizací se uvažuje i o různých formách outscursingu, zvažuje se rovněž kolik věcí je pod správou Ministerstva práce a sociálních věcí a které by mohly být sdruženy do společné péče. Je to např. úvaha v oblasti správy budov. V samotné Praze existuje např. Česká správa sociálního zabezpečení, Úřad práce hl. m. Prahy a další. Ovšem neuvažuje se o reformačních krocích za každou cenu.

Dále ministr Nečas zmínil pojetí funkce státního tajemníka, který by měl být nezávislý na politické vůli a měl by být nejvyšším úředníkem ministerstva, který zajišťuje kontinuitu úřadu. Byl uveden příklad, kdy v původní federální vládě ministr mohl vyměnit svého náměstka jen se souhlasem premiéra.

V další rozpravě se diskutovaly některé aktuální otázky v oblasti působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, např. nemocenská a její formuláře.

Ředitel Král uvedl, že se na záležitosti pracuje a její řešení lze očekávat do pololetí.

Ministr Nečas uvedl, že praktičtí lékaři pravděpodobně v této věci poněkud zaspali.

Ředitelka České správy sociálního zabezpečení Michálková uvedla, že neschopenka je v současné době daňový doklad, jde tedy o poněkud komplikovanější záležitost než bylo doposud. Je zde vazba i na změnu správního řádu.

Posl. Opálka poděkoval za představení ministerstva a doporučil, aby podobná prezentace byla i k činnosti Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí.

Posl. Laudát se přimluvil za skutečnou nezávislost úředníků a za minimální ovlivňování odborných rozhodnutí politiky.

V závěrečné diskusi bylo zmíněno, že finanční krize kromě negativním dopadům může mít i pozitivní dopad v oblasti snazšího zaměstnávání a získávání kvalifikovaných úředníků.

Posl. Škromach uvedl problém seniority, v platových otázkách mnohdy není možno zaplatit dostatečně mladé lidi tak, aby se podařilo udržet je ve státní správě.

V závěru ministr Nečas uvedl model Nového Zélandu, kde existuje metoda smluvních platů ve státní správě.

V závěru jednání předseda výboru poděkoval za pozvání na ministerstvo a za jednání.

Jednání bylo ukončeno v 16.00 hodin.

Zaznamenal: A. Papoušek

Ivana Levá, v.r.
ověřovatelka výboru

Zdeněk Škromach, v.r.
předseda výboru